
ORTAÇAĞ ARAŞTIRMALARI DERĐİSİ

OAD

IV/I

HAZİRAN 2021

ORTAÇAĞ ARAŞTIRMALARI DERĐİSİ YILDA İKİ DEFA YAYINLANAN
ULUSLARARASI HAKEMLİ BİR DERĐİDİR.

YIL/YEAR: 2021 CİLT/VOLUME: IV SAYI/ISSUE: I (HAZİRAN 2021)

YIL/YEAR:2021

CİLT/VOLUME:4

SAYI/ISSUE:1

SAHİBİ/ OWNER

Doç. Dr. Murat SERDAR

mserdar61@live.com

EDİTÖR KURULU / EDITORIAL BOARD

Doç. Dr. Murat KEÇİŞ (Sorumlu Editor / Editor in Chief)

Doç. Dr. Murat SERDAR (Sorumlu Editor / Editor in Chief)

ALAN EDİTÖRLERİ / FIELD EDITORS

Doç. Dr. Erkan ATAK (Türk-İslam Sanatları)

Doç. Dr. Fatih DURGUN (Ortaçağ Avrupa Tarihi)

Doç. Dr. Fatma İNCE (Selçuklu Tarihi)

Doç. Dr. Murat ÖZTÜRK (Türk-İslam Devletleri)

Doç. Dr. Özlem GENÇ (Ortaçağ Avrupa Tarihi)

Dr. Dirk Krausmüller (Bizans Tarihi)

Dr. Öğr. Üyesi İlgül KAYA ZENBİLCİ (Bizans Sanatı)

Dr. Öğr. Üyesi Turgut AKYÜZ (İlahiyat)

Dr. Öğr. Üyesi Uğur ADA (Ortaçağ Batı Edebiyatı)

İNGİLİZCE DİL EDİTÖRÜ/ENGLISH EDITING

Dr. Öğr. Üyesi Uğur ADA

SEKRETERYA

Kübra TEKİN

Murat HANAR

e-ISSN

2667-4882

YAZIŞMA ADRESİ/ CORRESPONDENCE

Murat SERDAR Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Taşhıftlık Yerleşkesi/60250-Tokat-TÜRKİYE

Tel: 0356-2521616 Dahili: (3160)

E-posta / E-mail: mserdar61@live.com

DİZGİ VE KAPAK TASARIM / TYPESETTING AND COVER DESIGN

Doç. Dr. Murat SERDAR

Dr. Öğr. Üyesi İlgül KAYA ZENBİLCİ

Dergimizde yayımlanan yazılar İTHENTICATE benzerlik tarama programıyla kontrol edilip, CROSSREF, EURASIAN SCIENTIFIC JOURNAL INDEX, INDEX COPERNICUS, RESEARCH BIB, İSAM, GOOGLE SCHOLAR, ASOS, JOURNAL FACTOR, ROOTINDEXING, COSMOS IF, DRJI ve SCIENTIFIC INDEXING SERVICES tarafından dizinlenmektedir.

© Her hakkı saklıdır. Ortaçağ Araştırmaları Dergisi yılda iki kez yayımlanan hakemli bir dergidir. Dergide yayımlanan makalelerdeki görüş ve düşünceler yazarların kişisel görüşleri olup, hiçbir şekilde Ortaçağ Araştırmaları Dergisi'nin görüşlerini yansıtmaz. Dergide yer alan yazıların dil ve bilim sorumluluğu yazara aittir.

Danışma Kurulu/Advisory Board

Prof. Dr. Abdulhalik Bakır	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Abdullah Ekinci	Harran Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Abdullah Kaya	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Abdullayeva Xurşud Lütfuliqızı	Uzeyir Hacıbəyli Bakı Musiqi Akd., Azərbaycan
Prof. Dr. Adnan Çevik	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Alena Catovic	Saray Bosna Üniversitesi, Bosna-Hersek
Prof. Dr. Birsnel Küçüksipahioğlu	İstanbul Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Cengiz Tomar	Marmara Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Cihan Piyadeoğlu	İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Dmitry Korobeynikov	Albany New York Devlet Üniversitesi, ABD
Prof. Dr. Ebru Altan	İstanbul Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ekrem Kalan	Alanya Alaaddin Keykubad Ün., Türkiye
Prof. Dr. Emzar Kakhidze	Batum Şota Rustaveli Devlet Ün., Gürcistan
Prof. Dr. Ergin Ayan	Ordu Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Eva Csaki	Pazmany Peter Katolik Üniversitesi, Macaristan
Prof. Dr. Galina Mikiniene	Vilnius Üniversitesi, Litvanya
Prof. Dr. Irina Rudolfovna Gusach	Azak Tar., Ark. Ve Pal. Müzesi-Rezervi, Rusya
Prof. Dr. İlhan Erdem	Ankara Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. İlyas Gökhan	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Kazım Paydaş	Harran Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Leszek Ślupecki	Leszek Ślupecki, <u>Rzeszów</u> Üniversitesi, Polonya
Prof. Dr. Mehmet Ali Hacıgökmen	Selçuk Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Rustam Shukurov	Moskova Devlet Üniversitesi, Rusya
Prof. Dr. Veronika Tsibenko	Güney Federal Üniversitesi, Rusya
Doç. Dr. Meryem Gürbüz	Kocaeli Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Mustafa Uyar	Ankara Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Resul Ay	Hacettepe Üniversitesi, Türkiye

Yayın Kurulu/ Editorial Board

Prof. Dr. Abdullayeva Xurşud Lütfəliqızı Uzeyir	Hacıbəyli Bakı Musiqi Akd, Azərbaycan
Prof. Dr. Aydın Usta	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniv, Türkiye
Prof. Dr. Dmitry Korobeynikov	Albany New York Devlet Üniversitesi, ABD
Prof. Dr. Emzar Kakhidze	Batum Şota Rustaveli Devlet Üniv., Gürcistan
Prof. Dr. Galina Grebenshchikova	St. Petersburg State Marine Technical Üniv., Rusya
Prof. Dr. Güray Kırpık	Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Irina Rudolfovna Gusach	Azak Tar., Ark. Ve Pal. Müzesi-Rezervi, Rusya
Prof. Dr. Mustafa Demirci	Selçuk Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Rustam Shukurov	Moskova Devlet Üniversitesi, Rusya
Prof. Dr. Veronika Tsibenko	Güney Federal Üniversitesi, Rusya
Prof. Dr. Leszek Ślupecki	<u>Rzeszów</u> Üniversitesi, Polonya
Doç. Dr. Ayşe Atıcı Arayancan	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Fatih Durgun	İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Doç. Dr. Hasan Akyol	Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Mustafa Alican	Muş Alparslan Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Sefer Solmaz	Selçuk Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Seyhun Şahin	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Tarık Tolga Gümüş	Mersin Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Fatma Çapan	Gaziantep Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Adnan Çevik	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Prof. Dr. Ali Açikel	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Prof. Dr. Cemil Hakyemez	Hitit Üniversitesi
Prof. Dr. Ceren Ünal	Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Prof. Dr. Hatice Oruç	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim Tellioglu	19 Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. İsak Emin Aktepe	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Prof. Dr. Kazım Paydaş	Harran Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa Ağırman	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Namıq Musalı	Kastamonu Üniversitesi
Prof. Dr. Osman Doğanay	Aksaray Üniversitesi
Doç. Dr. Mesut Karakulak	Ordu Üniversitesi
Doç. Dr. Murat Hanılçe	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Doç. Dr. Murat Özkan	Ordu Üniversitesi
Doç. Dr. Ömer Tokuş	Bingöl Üniversitesi
Doç. Dr. Seyfettin Kaya	Siirt Üniversitesi
Doç. Dr. Tarık Tolga Gümüş	Mersin Üniversitesi
Doç. Dr. Ziya Polat	T.C. Mardin Artuklu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ali Miynat	Süleyman Demirel Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Burak Gani Erol	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Coşkun Baba	İzmir Katip Çelebi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ferhan K. Mollaoğlu	Trakya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Halil Yavaş	Hitit Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Kansu Ekici	Süleyman Demirel Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Kemal Ramazan Haykıran	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Kemal Taşçı	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

---

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Zeki Göksu	Erzincan Binalı Yıldırım Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Okudan	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Özkan Dayı	Bayburt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Özgür Tokan	Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Şahin Kılıç	Trakya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Tuba Tombuloğlu	Mersin Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yunus Emre Akbay	Süleyman Demirel Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Alimoğlu Sürmeli	Fırat Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Zekeriya Şimşir	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Dr. Esengül Uzunoğlu Sayın	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Dr. Hatice Demir	Kastamonu Üniversitesi
Dr. Murat Çaylı	Selenge Yayınevi
Dr. Pelin Sevval Esen	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Dr. Yücel Dursun	

Editörden

Değerli Bilim insanları,

2021 yılının Haziran ayında Ortaçağ Araştırmaları Dergisi (OAD) olarak yeni bir sayı ile karşınızda olmaktan mutluluk duymaktayız. Çok yoğun bir dönemin ardından yeni sayımızın heyecanını yaşamaktayız. Bilim insanlarımızın yoğun ilgisi ve alakası için teşekkürü bir borç biliriz. Dergi yayın politikamız gereği Orta Çağ'da Doğu ve Batı dünyasındaki siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel alanlarla ilgili yayınlara yer verebiliyoruz. Bundan dolayı bu sayımıza dahil edemediğimiz ve bazılarını geri çevirmek zorunda olduğumuz değerli çalışmalar için affınıza sığınıyoruz.

OAD 'ın elinizdeki bu sayısında her biri kıymetli ve uzun uğraşlar sonucunda hazırlanmış makalelere rastlayacaksınız. Dergimizin bu sayısının hazırlanmasında önemli katkıları olan başta yazarlarımız olmak üzere farklı üniversitelerden hakemlerimize ve de makale kabul ve hakem sürecinde büyük emekleri olan dergi ekibimize sonsuz teşekkürler...

Bilimle Kalın ...

OAD Editörleri

Doç. Dr. Murat KEÇİŞ –Doç. Dr. Murat SERDAR

Yayın Etiği

OAD'a yayın kurallarına uygun olarak gönderilen makaleler, yayımdan önce intihal denetiminden geçirilir. İntihal denetiminde, benzerlik oranının %25'nin üstüne çıkmaması gerekmektedir.

OAD'a gönderilen yazıların başka bir yerde yayınlanmaması veya yayınlanmak amacı ile gönderilmemiş olması gerekir. Sempozyumlarda sunulan bildiriler basılmamış olmak şartı ile yayımlanabilir.

Bilimsel Araştırma Etiği

Verilerin elde edilmesinde, analizinde, yorumlanmasında ve sonuçlara ulaşılmasında bilimsel yöntemlerle hareket edilir. Bilimsel olmayan sonuçlar araştırma sonucu olarak gösterilemez.

Araştırma sürdürülürken ulusal ve uluslararası anlaşmalara bağlı kalınması ve yetkili makamlardan izin alınması gerekmektedir.

Çalışmalarda elde edilen verilerin, yetkililerin izin verdiği ölçüde ve biçimde kullanılması gerekmektedir. Sunulmaması gereken verilerin gizli kalması esas olmalıdır.

Araştırmacılar, araştırma sonucunda oluşabilecek olumsuz durumları ilgili kişilere ve kurumlara bildirmekle yükümlüdürler. Her araştırmacı, oluşabilecek bu olumsuz durumlar sebebiyle araştırmaya katılmama hakkına sahiptir.

Yayın Etiği

Bilimsel araştırma ve yazım aşamasında çalışmaya herhangi bir katkısı olmayan kişiler, yazar olarak gösterilmemelidir.

Yazar(lar), etik sayılmayan davranışlar olarak belirtilen sorumsuz yazarlık, korsanlık, uydurmacılık, çoklu yayın, bölerek yayınlama, taraflı kaynak, taraflı yayın, insan-hayvan etiğine aykırılık gibi durumlardan kaçınmalıdır.

Yazar(lar), aday makalenin yazım aşamasında, dergide belirtilen atıf sistemine uygun hareket etmelidir.

Yayınlanmamış veya sunulmamış çalışmalar kaynak olarak gösterilmemelidir.

Herhangi bir çalışmanın tümü veya bir bölümü, izin alınmadan veya kaynak gösterilmeden (intihal) yayımlanamaz.

Yazar(lar), -varsa- çalışmanın finansal kaynaklarını belirtmelidir.

Hakem Etiği

Hakem(ler); mutlaka aday makalenin hitap ettiği alanlarda uzman kimseler olmalıdır. Eleştirilerini objektif ve açık bir biçimde yapmakla yükümlüdür. Kendi kişisel çıkarları/görüşleri doğrultusunda hareket etmemeli, gerekirse hakemlik yapmayı kabul etmemelidir. Hakemlik sürecinde metinlerin kişiye özel olduğu göz önünde bulundurularak üçüncü şahıslarla paylaşılmamalıdır. Hakemlik sürecindeki aday makaleden kendi çalışmalarını için bilgi aktarımı yapmamalı, herhangi bir akademik/kişisel çıkar gözetmemelidir. Red verecekleri aday makaleler için açık ve ayrıntılı gerekçeler bildirmelidir. Derginin bilimsel araştırma ve yayın etiği kurallarını da göz önünde bulundurmalıdır.

Editör Etiği

Editör(ler); aday makalenin konusuna uygun en az iki hakem atamakla yükümlüdür. Kör hakemlik sürecini dikkate alarak hakem(ler) ve sorumlu yazar arasındaki iletişimi sağlamalıdır. Hiçbir yazar ve hakem arasında ayrımcılık yapmadan ilişkilerini şeffaf ve objektif bir biçimde sürdürmelidir. Buldukları konuyu kendi bireysel ve akademik çıkarları doğrultusunda kullanmamalıdır. Red verecekleri aday makaleler için açık ve ayrıntılı gerekçeler bildirmelidir. Bilimsel araştırma, yayın ve hakem etiklerini de göz önünde bulundurmalıdır.

Publication Ethics

Articles submitted to OAD in accordance with the publication rules are checked for plagiarism before publication. In plagiarism control, the similarity rate should not exceed 25 %.

The articles sent to OAD should not be published elsewhere or sent for publication. The papers presented in the symposiums can be published provided that they are not published.

Scientific Research Ethics

Scientific methods are used in obtaining data, analyzing, interpreting and reaching the results. Unscientific results cannot be shown as research results.

While continuing the research, it is necessary to adhere to national and international agreements and to obtain permission from the competent authorities.

The data obtained in the studies should be used to the extent and in the form allowed by the authorities. It should be essential that the data that should not be submitted remain confidential.

Researchers are obliged to inform the relevant persons and institutions about any negative situations that may arise as a result of the research. Every researcher has the right not to participate in the research due to these adverse situations that may occur.

Publication Ethics

Persons who have not contributed to the study during the scientific research and writing phase should not be shown as authors.

Author (s) should avoid situations such as irresponsible authorship, piracy, fabrication, multicast, split publishing, biased source, biased publication, and human-animal ethics, which are stated as unethical behavior.

The author (s) should act in accordance with the citation system specified in the journal during the writing of the candidate article.

Unpublished or unpublished studies should not be cited as references.

All or part of any studying cannot be published without permission or giving reference (plagiarism).

The author (s) should indicate the financial sources of the study, if any.

Reviewer Ethics

Reviewer(s); must absolutely be experts in the fields that the candidate article addresses. Reviewer is obliged to make his criticism objectively and clearly. Reviewer should not act in line with its own personal interests / views, and if necessary, should not accept to act as reviewer. During the refereeing process, considering that the texts are personal, they should not be shared with third parties. The candidate in the refereeing process should not transfer information from the article for his / her own studies and should not seek any academic / personal benefit. They should give clear and detailed reasons for the candidate articles to be rejected. The journal should also take into account the rules of scientific research and publication ethics.

Editorial Ethics

Editor (s); the candidate is obliged to appoint at least two referees appropriate to the subject of the article. It should ensure the communication between the reviewer (s) and the responsible author, taking into account the blind review process. It should maintain its relations in a transparent and objective manner without discrimination between any author and reviewer. They should not use their position for their own personal and academic interests. They should give clear and detailed reasons for the candidate articles to be rejected. Scientific research should also consider publication and reviewer ethics.

İÇİNDEKİLER/ CONTENTS

ARAŞTIRMA MAKALELER

Nergis ATAÇ M. Sacit PEKAK	Konya'da Yeni Tespit Edilen Kilise ve Şapeller: Konya İlyas Baba Tekke Köyü Kiliseleri <i>The Newly Discovered Churches: The Churches of Ilyas Baba Tekke Village in Konya</i>	1-13
Nilgün ELAM	Giresun ve Tokat Müzeleri'nden İki Yeni Bizans Kurşun Mührü <i>Two Byzantine Molybdobullae in Giresun and Tokat Museums</i>	14-38
Abdullah EKİNCİ Esra YAVUZ	Bahrî Memlüklerinde Cariyelerin (İktidar Üzerindeki) Rollerini <i>Roles of Concubines (Over The Power) in Bahrî Mamluks</i>	39-53
Veysel USTA	Trabzon Metropoliti Tarafından 1858'de Rus Çarı'na Hediye Edilen XIII. Yüzyıla Ait Rumca Bir Eser: Halk Kütüphanesindeki Trabzon El Yazması <i>Gifted To The Tsar Of Russia in 1858 By Trabzon Metropolit A Romaic Manuscript of The XIII. Century: Trabzon Manuscript in The Public Library</i>	54-63
Abdurrahman GÜLMEZ	Behistun (Bisütun) Kitabesinin İslami Bakış Açısıyla Yorumlanması <i>Interpretation of Behistun (Bisütun) Inscription from an Islamic Perspective</i>	64-80
Kurban DURMUŞOĞLU	Horasan'ın İdarî Bürokrasisinde İlhanlı Şehzâdeleri ve Devlet Adamları (1256-1335) <i>The Ilkhanid Shahzâdas and Officials in The Bureaucracy of Khurasan (1256-1335)</i>	81-94
Özkan DAYI	İlhanlı Devleti'nde Yargı Sistemi (1256-1335) <i>Judgment System in The Ilhanid State (1256-1335)</i>	95-104
Ahmet ATEŞYÜREK	Ebû Hanîfe Mürcie İlişkisi Tasavvurunun Tarihsel Seyri <i>Historical Process of the representation of Abû Hanîfa and Murji'a Relationship</i>	105-113
İbrahim GÜNEŞ	İlhanlı Hükümdarlarından Abâkâ Han'a Ait Üç Yarlîğ <i>Three Jarlig From Ilhanlı Governors to Abâkâ Han</i>	114-125
ÇEVİRİ MAKALELER		
Sait Emre ÇİFTÇİ	11. Yüzyılda Anadolu'nun Kaybı Aile Antroponimisinde İzler Bıraktı mı? <i>Did the Loss of Anatolia in the 11th Century Leave a Trace in Family Names?</i>	126-132
Başak KUZAKÇI	Buhara ve Çevresindeki İslamiyet Öncesi Tapınaklar <i>Pre-Islamic Temples in Bukhara and its Vicinity</i>	133-137
Mehmet BAYRAM	Bizans Coğrafyası <i>Byzantine Geography</i>	138-149
Sedat KEKEÇ	1071 Malazgirt Muhârebesi'ne İlişkin Yunanca ve Arapça Kaynaklar <i>The Greek and Arabic Sources on the Battle of Mantzikert, 1071 A.D.</i>	150-157
KİTAP TANITIM		
Kemal Ramazan Haykıran	<i>Türkler ve Moğollar: Tarihsel Bağlar</i> , Mustafa Uyar, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2020 <i>Turks and Mongols: Historical Ties: Mustafa Uyar, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2020</i>	158-160